

[Grethe Fenger Møller]

man vil klare nogle af problemerne ved at komme med sit gamle forslag om forbud mod overarbejde. Vi har heller ikke tro på, at man kan klare problemerne ved at indføre kommunal beskæftigelse, kommunal produktion, for det kan måske betyde, at andre i de pågældende områder bliver arbejdsløse. Der er elementer i forslaget, vi ikke er særlig begejstrede for, som vi ikke synes er væsentlige, men der er også ting, som vi synes er meget vigtige.

Det, som jeg mener er meget vigtigt i redegørelsen, og som må have førsteprioritet i bekæmpelsen af arbejdsløsheden, er, hvad kan vi gøre for de unge. Jeg tror, at det er dér, vi må tage fat. Jeg tror, at vi må sætte bekæmpelsen af ungdomsarbejdsløsheden i første række, at vi må sige, at det gælder i første omgang om at gøre noget for denne gruppe. Vi skal ikke bare placere de unge i kortvarige, kunstfærdige ordninger, som giver de unge en følelse af, at de er overflødige, og som måske ikke indebærer, at de unge kan få varig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det er sagt mange gange i debatten, men det er vigtigt at gentage det, at det er et forfærdeligt pres for de unge at gå direkte fra et skoleforløb eller en uddannelse ud i arbejdsløshed uden at kunne få prøvet kræfterne og uden at kunne vise, hvad de duer til. De unge må forstå, at samfundet har brug for dem, og det må være vores opgave at gøre det klart for dem.

Vi har, når vi diskuterer arbejdsløshed, meget ofte også en debat om, hvad der er meningsfyldt arbejde, og jeg tror, det er rigtigt, hvad også arbejdsministeren har været inde på, at meningsfyldt arbejde er arbejde, der er samfundsnyttigt. Jeg tror, det er vigtigt, at vi tager en sådan debat om, hvad der er meningsfyldt arbejde, og ligesom gør den bredere. Der har været en tendens til at sige, at meningsfyldt arbejde kun var arbejde, der direkte havde med mennesker at gøre, men det er altså også meningsfyldt at sikre vores miljø, at sørge for, at vi har ordentlige veje, så transporten kan fungere.

De unge må sikres erhvervskompetence. Der må derfor oprettes flere lære- og praktikpladser, og vi må have en nøje undersøgelse af, hvor mange pladser der egentlig er behov for, hvor stort behovet er i dag, og hvor stort det vil være, når vi når frem til sommer.

Vi må også erkende, at der i dag er en del unge, måske 20–25 pct., der efter skolen ikke er motiverede til at gå i gang med en form for uddannelse. De siger: jeg ønsker tilknytning til arbejdsmarkedet, jeg ønsker at kunne tjene en ugeløn. Jeg tror også, det er vigtigt, når vi diskuterer ungdomsarbejdsløshed, at vi gør noget for denne gruppe unge, at vi sikrer dem beskæftigelse, og at vi samtidig sikrer, at hvis disse unge på et senere tidspunkt siger: ja men jeg vil egentlig godt have en uddannelse, så har vi en fleksibel struktur, som gør, at de kan komme ind i uddannelsessystemet igen. Jeg tror, det ville være rimeligt, at man overvejede, om vi ikke kunne lave en ordning, således at unge, f. eks. over 19 år, som har været ude i det praktiske liv, og som ønsker at påbegynde en EFG-uddannelse, kunne springe basisåret over og gå direkte ind i systemet.

Det er selvfølgelig også vigtigt, at vi gør noget for at styrke de unges erhvervsuddannelse og arbejdsmarkedsuddannelserne på bredt plan. Jeg tror, det er meget væsentligt – det har vi sagt mange gange fra det konservative folkepartis side – at hovedvægten lægges på at placere de unge på det private arbejdsmarked.

Men selv om vi laver alle disse generelle ordninger, så tror jeg også, det er meget væsentligt, at vi har en fleksibel struktur, således at vi kan tilpasse ordningerne til de lokale forhold. Jeg tror, det er meget væsentligt, at man kan tilpasse uddannelsesmulighederne til de praktiske muligheder, der er for beskæftigelse i det område, hvor de unge bor.

Jeg tror også, det er vigtigt, at vi vurderer, i det omfang vi skal have det, kommunale og amtskommunale projekter, om ikke det bør være sådan, at de skal godkendes i arbejdsmarkedsnævnet, således at vi får et godt og styrket samarbejde mellem disse grupper.

Det er klart, at ungdomsarbejdsløsheden ikke kan bekæmpes helt eller måske delvis ved forskellige former for projekter, og det er vigtigt, at vi også inddrager andre elementer. Det er klart, at vi også må se på økonomien i en bred sammenhæng. Vi ved, at en medvirkende årsag til ungdomsarbejdsløsheden er, at ved overgangen til det 18. år går de unge over til voksenløn, og det har betydet, at mange unge er blevet arbejdsløse. Hvad kan vi gøre for at sikre, at dette ikke sker i fremtiden?